

UDENRIGSMINISTERIET og FORSVARSMINISTERIET   EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Nordgruppen   Den 7. maj 2009

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser)
den 18.-19. maj 2009

SAMLENOTAT

<u>1. Forberedelse af Det Europæiske Råds møde den 18.-19. juni 2009 .....</u>	<u>2</u>
<u>2. Den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP) .....</u>	<u>4</u>
<u>3. Forberedelse af EU-Rusland-topmøde .....</u>	<u>7</u>
<u>4. Iran .....</u>	<u>9</u>
<u>5. (Evt.) Georgien .....</u>	<u>11</u>
<u>6. (Evt.) Moldova .....</u>	<u>14</u>
<u>7. Den økonomiske krises indvirkning på udviklingslandene .....</u>	<u>17</u>
<u>8. Transatlantisk samarbejde på udviklingsområdet .....</u>	<u>20</u>
<u>9. Forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler (EPA) mellem EU og AVS-landene – status .....</u>	<u>22</u>
<u>10. God regeringsførelse i udviklingssamarbejdet og politikdialog .....</u>	<u>25</u>
<u>11. (Evt.) Klimaforandringer .....</u>	<u>27</u>
<u>12. EU-strategi om støtte for katastrofeforebyggelse i udviklingslandene.....</u>	<u>29</u>
<u>13. Adgang til bæredygtige energikilder på lokalt niveau .....</u>	<u>31</u>

1. Forberedelse af Det Europæiske Råds møde den 18.-19. juni 2009

- Annoteret dagsorden

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Hovedemnerne for Det Europæiske Råd den 18.-19. juni 2009 ventes på nuværende tidspunkt at være den aktuelle finansielle og økonomiske situation, klima samt institutionelle spørgsmål, herunder Lissabon-traktaten. Formandskabets udkast til kommenteret dagsorden vil blive tilsendt udvalget, så snart det foreligger.

2. Baggrund

Mødet i Det Europæiske Råd den 18.-19. juni 2009 er et ordinært møde. I henhold til gældende praksis forbereder Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) Det Europæiske Råds (DER) møder.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet vil som vanligt gennemgå formandskabets udkast til kommenteret dagsorden for topmødet. Udkastet til den kommenterede dagsorden foreligger endnu ikke. Hovedemnerne for DER den 18.-19. juni 2009 ventes på nuværende tidspunkt at være den aktuelle finansielle og økonomiske situation, klima samt institutionelle spørgsmål, herunder Lissabon-traktaten. Formandskabets udkast til kommenteret dagsorden vil blive tilsendt udvalget, så snart det foreligger.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Udkast til kommenteret dagsorden foreligger endnu ikke.

9. Høring

Sagen ventes ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Den kommenterede dagsorden foreligger endnu ikke.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er endnu for tidligt at have forventninger til andre landes holdninger.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet vil emner relateret til den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP) blive drøftet af forsvarsministrene med fokus på militære operationer, udvikling af kapaciteter samt på relationer og samarbejde med andre organisationer. På en fællessession mellem udenrigs- og forsvarsministrene vil der blive sat fokus på EU's militære operationer i Bosnien-Hercegovina og ud for Somalias kyst.

2. Baggrund

Udviklingen af ESDP-samarbejdet er fortsat med udgangspunkt i det fælles 18-måneders arbejdsprogram for det franske, tjekkiske og kommende svenske formandskab. Tjekkiet har bevidst søgt ikke at iværksætte nye initiativer på ESDP-området, men har i stedet fokuseret på den videre udvikling af de eksisterende initiativer. Siden sidste møde er EU's militære operation i Tchad overdraget til FN, og EU har således nu 12 igangværende krisestyringsoperationer, heraf ti civile og to militære.

Rådsmødet vil for forsvarsministrenes vedkommende udgøre sidste samling under det nuværende tjekkiske formandskab.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Forsvarsministrenes drøftelser vil primært omhandle EU's militære operationer, udvikling af kapaciteter og forholdet til strategiske partnere. For så vidt angår de militære operationer i Bosnien-Hercegovina (Operation Althea), samt EU's antipiraterioperation ud for Somalias kyst (EUNAVFOR Atalanta) vil disse blive drøftet på en fælles session mellem udenrigs- og forsvarsministrene.

Der er bred enighed om, at Operation Altheas militære opgave er løst, men usikkerhed om hvorvidt lukning eller transition af operationen vil medføre tab af den stabilitet, som operationen har været medvirkende til at skabe. Den politiske stabilitet i Bosnien-Hercegovina vurderes skrøbelig, og de ledende politikere fra de tre etniske grupper savner en fælles vision for landets fremtid. Operation Altheas fremtid er endvidere blevet knyttet til usikkerheden omkring nedlæggelse af Den Høje Repræsentants Kontor (OHR) i Bosnien-Hercegovina, og der er foreløbig ingen indikationer af, om Fredsimpliceringsrådet (PIC) i juni måned vil være i stand til at træffe en beslutning om nedlukning. Flere landes udmeldinger om

tilbagetrækning af styrker fra Althea, gør det særdeles vanskeligt at fortsættelse operationen i den nuværende form og forstærker behovet for en afklaring.

Operation Atalanta til beskyttelse af nødhjælpsskibe og bekæmpelse af pirateri ud for Somalias kyst er inde i en driftfase frem imod midtvejsevaluering til juni. Mandatet for operationen løber til december 2009, men landene forventes at enes om en forlængelse. Der er erkendelse af, at tilgangen til pirateriproblematikken på lang sigt bl.a. bør involvere tiltag, der skal fremme den somaliske befolknings sikkerhed, god regeringsførelse, retssikkerhed samt en styrkelse af AMISOM. Ministrene forventes også at drøfte de juridiske aspekter af pirateriproblematikken, herunder den etablerede overleveringsaftale med Kenya. Danmark er grundet forsvarsforbeholdet afskåret fra at deltage i Operation Atalanta og i EU's overdragelsesaftale.

Operation EUFOR Tchad/RCA blev overdraget til FN (MINURCAT) den 15. marts 2009. Tilbagetrækningen af EUFOR-styrkerne sker gradvist, og sidste mand forventes at være ude senest den 31. maj 2009. Forsvarsministrenes drøftelser vil i den forbindelse forventeligt fokusere på at tilsikre et fortsat smidigt samarbejde i overgangen fra EU-operationen.

Forsvarsministrene vil desuden drøfte udviklingen af krisestyringskapaciteter. Drøftelserne forventes bl.a. at fokusere på, hvorledes man kan afhjælpe manglen på helikoptere i operationer, hvordan man bedre kan sikre styrker mod vejsidebomber (IED'er) og biologiske kampstoffer, samt på hvordan man gennem netværksbaserede kapaciteter kan forbedre koordination og samtænkning i forhold til EU's civile og militære indsatser. Forsvarsministrene vil desuden blive orienteret om status for arbejdet med at etablere en udvekslingsordning for officerer under uddannelse (inspireret af ERASMUS-programmet). På mødet vil chefen for Det Europæiske Forsvarsagentur orientere om status for igangværende projekter og aktiviteter. De øvrige 26 medlemslandes forsvarsministre vil desuden i forbindelse med rådsmødet samles i styrelsesrådet for Forsvarsagenturet. Danmark deltager på grund af forsvarsforbeholdet ikke i Forsvarsagenturets styrelsesråd.

Endelig forventes forsvarsministrene at drøfte samarbejdet med strategiske partnere med særlig fokus på NATO. Drøftelserne forventes bl.a. at vedrøre status for Berlin + samarbejdet (i relation til operation Althea), samt samarbejde og koordination mellem EU og NATO i fælles operationsområder (bl.a. ud for Somalia, i Kosovo og i Afghanistan). Forsvarsministrene forventes også at ville drøfte mulighederne for større grad af harmonisering mellem forsvarsplanlægningen i henholdsvis NATO og EU.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Sagen har ikke været i høring.

10. Regeringens foreløbige holdning

Overordnet støtter regeringen udviklingen af ESDP-samarbejdet. Som følge af forsvarsforbeholdet deltager Danmark ikke i foranstaltninger, der har indvirkning på forsvarsområdet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes bred opbakning blandt medlemslandene til den videre udvikling af ESDP.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

ESDP-relaterede emner har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 5. december 2008.

3. Forberedelse af EU-Rusland-topmøde

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet vil forberede EU's holdning til trojka-topmødet med Rusland den 21.-22. maj 2009.

2. Baggrund

Grundlaget for EU-Rusland samarbejdet er den fortsat gældende Partnerskabs- og Samarbejdsaftale, der blev underskrevet i 1994 og trådte i kraft i 1997. Forhandlinger om en ny EU-Rusland rammeaftale blev indledt i juli 2008. EU satte forhandlingerne i bero primo september 2008 som led i reaktionen på Georgien-konflikten. Imidlertid blev forhandlingerne genoptaget ultimo november 2008 i lyset af bl.a. Ruslands militære tilbagetrækning fra områderne i Georgien op til de to udbryder-regioner Sydossetien og Abkhasien. Forhandlingerne om en ny EU-Rusland rammeaftale ventes at blive relativt vanskelige og langvarige. Hensigten er, at en ny rammeaftale skal etablere et retligt bindende og regelbaseret samarbejde med Rusland på flere områder end i den eksisterende aftale.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte forberedelsen af det halvårige EU-Rusland trojka-topmøde, der denne gang finder sted i Khabarovsk i Rusland den 21.-22. maj. Der forventes ikke vedtaget en fælles erklæring fra topmødet. Der er endnu ikke fastlagt en dagsorden for EU-topmødet, men der forventes bl.a. en statusredegørelse for forhandlingerne om en ny EU-Rusland rammeaftale. Endvidere forventes dagsordenen at omfatte en række økonomiske og politiske emner inden for det brede samarbejdsfelt, der blev fastlagt i EU-Rusland handlingsplanen om de fire såkaldte fælles rum fra maj 2005 (økonomiske rum; rummet vedr. frihed, sikkerhed og retfærdighed; rummet vedr. ekstern sikkerhed; rummet vedr. uddannelse, videnskab og kultur). Desuden ventes en drøftelse af aktuelle internationale problemer, herunder den finansielle og økonomiske krise, energisikkerhed, spørgsmål vedrørende europæisk sikkerhed og status vedr. en ny international klimaaftale.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagetets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen sendes ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en videreudvikling af samarbejdet mellem EU og Rusland inden for den brede vifte af områder af fælles interesse. Samtidig lægges der fra dansk side vægt på, at EU står fast på centrale europæiske interesser i forhold til Rusland.

Regeringen støtter generelt indgåelse af en ny EU-Rusland rammeaftale om et udbygget samarbejde med Rusland på områder af fælles interesse, på grundlag af respekt for demokratiske principper og menneskerettigheder. I lyset af udviklingen i samarbejdet mellem EU og Rusland er der behov for at indgå en udvidet rammeaftale som afløser for den eksisterende partnerskabs- og samarbejdsaftale fra 1994.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generelt at være enighed om, at det er i EU's interesse at videreudvikle samarbejdet med Rusland inden for den brede vifte af områder af fælles interesse.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Iran

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte status og perspektiver i sagen om det iranske atomprogram i lyset af de foreløbige udmeldinger fra den nye amerikanske administration. Der forventes ikke vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Obama-administrationen har varslet en ny tilgang til Iran med direkte amerikansk engagement og dialog med regimet. Udgangspunktet for administrationen er, at et Iran med atomvåben er uacceptabelt, og at alle redskaber må bringes i anvendelsen for at forhindre dette scenario. En gennemgang af den amerikanske Iran-politik er undervejs i Washington. Resultatet foreligger endnu ikke, men Washington har signaleret, at man, modsat Bush-administrationen, er parat til at sidde med ved bordet under de kommende forhandlinger mellem EU3+3 og Iran.

EU3+3 kredsen har gennem EU's Høje Repræsentant, Javier Solana, inviteret Iran til nye forhandlinger. Iran har svaret henholdende, men positivt, med henvisning til, at man ønsker mere tid til forberedelse. Præsident Ahmedinedjad har d. 15. april 2009 i meget vage vendinger omtalt en forestående 'ny iransk pakke'. Indholdet er ikke konkretiseret.

FN-sikkerhedsrådsresolution 1803 om Iran af 3. marts 2008 indebærer yderligere restriktioner (rejseforbud og værdisinfrysning) for en gruppe personer med tilknytning til Irans atom- og missilprogram, samt øget eksportkontrol og -forbud med en række primært dual-use produkter. Den 23. juni 2008 vedtog medlemslandene en udvidelse af EU's sanktionsliste, der går videre end resolution 1803. Den seneste FN-resolution 1835 af 27. september 2008 introducerer ikke nye sanktioner, men bekræfter det internationale samfunds enighed om tosporsstrategien. Den 19. februar 2009 rapporterede IAEA's generaldirektør Mohamed ElBaradei om gennemførelsen af FN's Sikkerhedsrådsresolutioner og om status for implementering af en handlingsplan, som IAEA-sekretariatet og Iran indgik aftale om i 2007. Formålet med handlingsplanen var at få løst en række af de udestående spørgsmål vedrørende Irans atomprogram. Rapporten konkluderer, at IAEA ikke kan udelukke en militær dimension af landets atom-program, eller garantere, at der ikke eksisterer skjulte nukleare aktiviteter i Iran. Det konkluderes videre, at Iran fortsat ikke efterlever sine forpligtelser i forhold til FN's Sikkerhedsråd vedrørende suspension af uranberigelsesaktiviteter.

På rådsmødet den 27.-28. april 2009 blev der vedtaget rådskonklusioner som opfølgning på EU27/USA topmødet i Prag den 5. april, hvor de nye signaler fra Washington blev hilset velkommen. Samtidig opfordredes Iran til at overholde sine internationale forpligtelser og udnytte de nye muligheder i forhandlingssporet.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte status og perspektiver i sagen om det iranske atomprogram i lyset af udmeldingerne fra den nye amerikanske administration. Drøftelsen ventes at tage udgangspunkt i rådskonklusioner fra rådsmødet den 27. -28. april 2009. Der forventes ikke vedtaget rådskonklusioner.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagetets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen ventes ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens målsætning i atomsagen er en fuldstændig og verificerbar iransk efterlevelse af IAEA's og Sikkerhedsrådets vedtagelser, herunder garanti for det iranske atomprograms udelukkende civile karakter. Fra dansk side hilses de nye signaler fra Washington velkommen, og Iran opfordres til at benytte de nye muligheder i forhandlingssporet. Samtidigt støtter man, at det multilaterale pres over for Iran fastholdes i et forsøg på at fremme mulighederne i forhandlingssporet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes samme holdninger i de øvrige EU-lande.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 24. april 2009.

5. (Evt.) Georgien

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der ventes en drøftelse af situationen i Georgien.

2. Baggrund

Siden den 9. april 2009 har der igen været oppositionsdemonstrationer i Tbilisi.

Demonstrationerne var ment som en manifestation af, at den hidtil splittede georgiske opposition havde fået større samling og handlekraft bag kravet om endnu et nyvalg. Forløbet afslørede imidlertid hurtigt, at der fortsat er stor uenighed blandt oppositionskræfterne om mål og midler. Demonstrationen havde størst tilslutning på førstedagen, hvor ca. 65.000 mennesker deltog, men hen over påsken fortsatte demonstrationerne med formindsket kraft, og man er nu nede på et par tusinde demonstranter. Der er etableret teltlejre flere steder i Tbilisi.

Demonstrationerne er forløbet fredeligt, og bortset fra mindre episoder har både demonstranter og ordensmagten valgt en tilbageholdende kurs.

Forholdet til EU er under stadig udvikling. Også før august-krigen var Georgien en af de mest ambitiøse deltagere i samarbejdet med EU. På det ekstraordinære møde om Georgien i Det Europæiske Råd den 1. september 2008 blev det bl.a. besluttet at gå videre med samarbejdet på to vigtige områder, nemlig visumlempelse og frihandel. Visumlempelse er et vigtigt spørgsmål for Georgien, både af økonomiske hensyn og af hensyn til følelsen af tilhørsforhold til den europæiske landegruppe. Georgien har selv indført visumfrihed til EU-landene.

Forhandlingsmandat af visumlempelse og tilbagetagelse er vedtaget i Rådet i november 2008 og forhandlingerne ventes at gå i gang i løbet af foråret, når Georgien har afsluttet nødvendige nationale procedurer. I forhold til igangsættelse af forhandlinger om en frihandelsaftale har Kommissionen på baggrund af et omfattende studie udarbejdet anbefalinger til Georgien forud for indledning af forhandlingerne. Anbefalingerne omfatter blandt andet, at Georgien opretter en klar institutionel forhandlingsstruktur samt vedtager og implementerer lovgivning i overensstemmelse med EU bestemmelser på helt afgørende områder som konkurrence og andre tekniskprægede områder. Vurderingen er, at forhandlingerne næppe vil kunne igangsættes i år, idet det vil tage tid for Georgien at opfylde betingelserne for iværksættelsen af frihandelsaftalen.

På trods af stabiliseringen af situationen, så er det russisk-georgiske forhold stadig særdeles anstrengt og den grundlæggende mistillid er usvækket på begge sider af de-facto grænserne. Rusland har anerkendt de to separatistregimer som selvstændige stater og har øget tilstedeværelsen af tropper. Rusland har en betydelig militær tilstedeværelse i udbryderområderne Abkhasien og Sydossetien og der er frygt for, at Rusland vil udbygge sine baser yderligere.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte status for situationen i Georgien med fokus på konflikterne i udbryderområderne i Abkhasien. Bestræbelserne på at finde en politisk løsning på konflikterne i Georgien er efter augustkonflikten blevet fokuseret i processen omkring Genève-samtalerne om sikkerhed og stabilitet samt forholdene for flygtninge og internt fordrevne i regionen. Samtalerne må betegnes som skrøbelige. Der er netop fastsat dato for de næste møder, der skal afholdes den 18.-19. maj. Ved den seneste samtalerunde den 17.-18. februar 2009 var drøftelserne karakteriseret ved betydelige vanskeligheder.

Mandatet for EU's observatørmission EUMM løber frem til september, og en fornyelse vil derfor snart stå på dagsordenen. Drøftelsen ventes at ville blive accentueret af, at der er usikkerhed m.h.t. fremtiden for de to øvrige internationale observatørmissioner, nemlig OSCE-missionen og FN's UNOMIG, der begge udløber i juni. Der arbejdes her på en forlængelse, hvilket bl.a. kræver, at der opnås enighed med Rusland om mandaterne.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen vurderes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen sendes ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter et tættere samarbejde mellem EU og Georgien omfattende økonomisk integration og politisk samarbejde. Regeringen støtter ligeledes EU's engagement i bestræbelserne på at finde langsigtede løsninger på konflikterne i Georgien.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generel støtte til det tættere samarbejde mellem EU og Georgien omfattende økonomisk integration og politisk samarbejde. Der ventes også generel støtte til EU's engagement i bestræbelserne på at finde langsigtede løsninger på konflikterne i Georgien.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. (Evt.) Moldova

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Der forventes en drøftelse af situationen i Moldova i forlængelse af drøftelsen i forbindelse med rådsmødet den 27. april 2009, samt af de opfølgende tiltag i forhold til urolighederne efter parlamentsvalget den 5. april 2009, herunder oprettelsen af en undersøgelseskommission.

2. Baggrund

Den 5. april 2009 blev der afholdt parlamentsvalg i Moldova. Kommunistpartiet opnåede absolut flertal i parlamentet. Efter valget udbrød der den 7. april uroligheder i hovedstaden Chisinau, hvor tusindvis af demonstranter samledes ved blandt andet parlamentet i det centrale Chisinau. Demonstranterne mente, der var blevet snydt ved valget. Præsident Voronin beskyldte de demonstrerende for at forsøge at begå et statskup. Både OSCE og EU-formandskabet fordømte brugen af vold under demonstrationerne. Der har været international kritik af de moldoviske myndigheder og politis håndtering af urolighederne efter valget. Det har ført til oprettelsen af en undersøgelseskommission, der skal se på hændelserne den 7.-8. april. Fra EU's side er det blevet understreget, at undersøgelserne bør ske på en transparent og inkluderende måde, og at dialog mellem oppositionen og regeringssiden er nødvendig. Den rumænske ambassadør og en rumænsk diplomat blev udvist efter præsident Voronins beskyldninger om rumænsk indblanding i urolighederne, og den nye foreslåede ambassadør er blevet afvist af Moldova. Der er samtidig indført et visumregime over for Rumænien til trods for visumaftalen mellem EU og Moldova. Rumænien afviser kategorisk alle anklager om medvirken til urolighederne i Moldova. Under rådsmødet den 27. april var der en kort drøftelse af Rumæniens bilaterale uoverensstemmelser med Moldova.

Den økonomiske situation

Det er endnu ikke klart, hvor store konsekvenser den økonomiske krise får for Moldova. Omkring en tredjedel af landets BNP skønnes at komme fra pengeoverførsler fra moldovere i udlandet, og regeringen har to gange forhøjet lønningerne til de offentligt ansatte med 20 pct. Den moldoviske valuta er desuden blevet støttet kraftigt af den moldoviske nationalbank de seneste måneder, og en devaluering på 20 -30 pct. på den moldoviske Lei inden for den nærmeste fremtid er forventet. På grund af valget har den moldoviske regering udskudt vanskelige politiske beslutninger.

EU-Moldova relationer

EU er i øjeblikket i gang med at forberede de kommende forhandlinger om en ny aftale med Moldova, som skal afløse Partnerskabs- og Samarbejdsaftalen fra 1998. Forhandlingerne om den nye aftale finder sted, samtidig med at EU generelt ønsker at styrke forbindelsen med de østeuropæiske naboer inden for det Østlige Partnerskab. Moldova ønsker at uddybe sit samarbejde med EU og har derfor iværksat en række initiativer for at styrke retsstatsprincipper,

menneskerettigheder og de demokratiske rettigheder i landet. Moldova har dog ikke været i stand til at gennemføre reformer i samme hastighed som nabolandet Ukraine. Kommissionens forhandlingsmandat om en ny aftale med Moldova står over for at blive vedtaget og forhandlingerne ventes påbegyndt inden for den nærmeste fremtid. Aftalen vil omhandle en lang række områder, herunder oprettelsen af et omfattende frihandelsområde med Moldova, hvilket har høj prioritet for Moldova. Situationen i Moldova efter valget, herunder EU's reaktion, blev drøftet under rådsmødet den 27. april. I denne forbindelse blev det drøftet, om urolighederne efter valget og de moldoviske myndigheders reaktion herpå burde få konsekvenser for EU's forhold til Moldova. Der var generel enighed om, at situationen i Moldova skal følges tæt i den kommende tid med henblik på at justere EU's politik.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

I forlængelse af drøftelsen på rådsmødet den 27. april 2009 forventes det at blive drøftet, hvordan EU fortsat kan bidrage til en stabilisering af situationen i Moldova samt bidrage til en langsigtet positiv udvikling i landet. EU's respons på udviklingen vil skulle ses i lyset af EU's generelle ønske om at udbygge forbindelserne til de østlige naboer inden for rammerne af det Østlige Partnerskab.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget får ikke konsekvenser for dansk ret.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen vurderes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side lægges der stor vægt på, at EU udbygger forholdet til de østlige naboskabslande, herunder Moldova, blandt andet for at forbedre demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincipper. Situationen i Moldova styrker behovet for et større EU-engagement i Moldova.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at en drøftelse af, hvordan EU bedst kan bidrage til en stabilisering af den nuværende situation og en fremadrettet, positiv udvikling i Moldova.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 24. april 2009.

7. Den økonomiske krises indvirkning på udviklingslandene

KOM (2009) 0160, SEK (2009) 0442, SEK (2009) 0443, SEK (2009) 0444, SEK (2009) 0445.

Nyt notat.

1. Resumé

Kommissionen har fremlagt meddelelse om støtte til udviklingslandene til at håndtere krisen, der udgør hovedemnet under udviklingsministrenes drøftelse på rådsmødet. Der forventes rådskonklusioner om EU respons på den økonomiske krises indvirkning på udviklingslandene. Konklusionerne vil danne grundlag for fælles EU-holdning om den økonomiske krises indvirkning på udviklingslandene ved FN-konferencen i New York den 1.-3. juni 2009.

2. Baggrund

På rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 18.-19. maj forventes der forud for FN-højniveaumødet den 1.-3. juni - en bredere drøftelse om den økonomiske krises indvirkning på udviklingslandene samt EU's muligheder for at afbøde krisens konsekvenser i udviklingslandene. Drøftelsen skal ses i lyset af drøftelser i andre internationale fora, herunder G20, Verdensbanken og FN. Der forventes vedtaget rådskonklusioner, der dækker såvel den årlige opfølgning på FN konferencen om udviklingsfinansiering i 2002, EU's arbejde med effektivitet i bistanden og EU-holdningen til det kommende FN-højniveaumøde om den økonomiske krise og udviklingslandene.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Drøftelserne forventes at bekræfte EU's intention om at indfri 2015-målene og medlemslandenes individuelle bistandsforpligtelser om kollektivt at bidrage med 0,56 pct. af BNI i udviklingsbistand i 2010 og 0,7 pct. af BNI i 2015. Der opfordres til fælleskoordineret respons i forhold til det enkelte udviklingslands situation i tæt samspil med internationale institutioner og landet selv. Beslutningerne fra G20-mødet i London om at tage skridt overfor ikke-samarbejdsvillige jurisdiktioner, inklusiv skattely, støttes, og betydningen for udviklingsdimensionen ved sådanne tiltag fremhæves. Rådet forventes at, opfordrer medlemslandene og Kommissionen til at tilpasse deres strategier og støtteprogrammer til at reflektere udviklingslandenes nye behov og prioriteringer i 2009 og 2010. Der opfordres til mere fleksibilitet for at fremskynde udbetalinger på landeniveau, frontloade bistand og lån, hvilket vil sige fremrykke tilsagn og udbetalinger, samt øge brugen af budgetstøtte. Sociale beskyttelsesforanstaltninger fremhæves som et vigtigt element for udviklingslandene i lyset af krisen. Medlemslandene opfordres til at støtte Verdensbankens Vulnerability Financing Facility i denne sammenhæng.

Drøftelserne peger på at mere effektiv bistand vil kunne være et vigtigt bidrag til at tilvejebringe yderligere ressourcer til udvikling og opfordrer i den sammenhæng medlemslandene og Kommissionen til at øge indsatsen for at gennemføre Paris-erklæringen om bistandseffektivitet og den dertil knyttede Accra-handlingsplan.

På FN-højniveaumødet den 1.-3. juni 2009 forventes en drøftelse af medlemsstaternes holdninger i forhold til den økonomiske krises indvirkning på udviklingslandene, og drøftelsen på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 18.-19. maj skal ses i denne sammenhæng. Det overordnede formål er at sikre, at EU bidrager positivt til at sikre et godt resultat af FN-mødet ved at sætte særligt fokus på FN's kernekompetencer og overordnede målsætninger indenfor fattigdomsbekæmpelse, fattigdomsorienteret respons og indfrielse af 2015-målene.

Sammenfattet sigter drøftelserne mod at skabe en stærk fælles EU-holdning ved FN-konferencen, hvor det kan forventes at andre grupperinger, såsom G77, vil have overvejende fokus på krav om ændringer i den internationale governance-struktur frem for at sikre kriserespons til udviklingslandene. Med FN's særlige rolle i udviklingssamarbejdet som garant for at fremme lavindkomst-landenes behov, har det derfor været hensigtsmæssigt at stille mod et højt fælles ambitionsniveau for at sikre at fattigdomsorienteringen vedligeholdes ved FN-konferencen.

6. Europa-Parlamentet udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. I det omfang Danmark skulle vælge at støtte Verdensbankens Vulnerability Fund, holdes udgiften indenfor den eksisterende bistandsramme.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er vigtigt, at EU viser handlekraft og bidrager aktivt til at sikre stærkere fokus på de fattigste udviklingslande i det internationale arbejde med respons på den finansielle og økonomiske krise. Særligt er det vigtigt, at EU troværdigt bekræfter, at man vil leve op til sine løfter om kollektivt at give 0,56 pct. af BNI i 2010 og 0,7 pct. af BNI i 2015 i udviklingsbistand. Tilsvarende bør man fra EU's side arbejde med at fremrykke udbetalingerne og således modsvare det arbejde der pågår i Verdensbanken for at fremrykke udbetalingerne fra Bankens udviklingsfond (IDA).

Fsva. den kommende FN konference lægger regeringen stor vægt på, at konferencen bidrager konstruktivt til at sætte de fattigste udviklingslandes akutte behov under den økonomiske krise på dagsordenen.

Hovedprioriteterne fra dansk side er:

- Stærk tekst vedr. monitorering af bistandsforpligtelserne mod at nå 0,7 pct. af BNI i udviklingsbistand,
- At udviklingsbistanden om muligt frontloades (tilsagn og udbetalinger fremrykkes) så der hurtigere stilles penge til rådighed for kriseresponsen på landeniveau,
- Kriserespons fokuseret på både kortsigtede tiltag relateret til sociale ydelser og mere langsigtede væksttiltag,
- Betydningen af kvinders økonomiske muligheder styrkes,
- At kriseresponsen er en mulighed for at indtænke klima- og bæredygtighed, og
- At der som led i kriseresponsen skabes øget intensitet i arbejdet med at sikre mere effektiv bistand på baggrund af Paris-erklæringen og den dertil knyttede Accra-handlingsplan.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes enighed i hovedlinjerne for den fælles EU-holdning, men derimod kan der forventes vanskeligheder med at blive enige om ambitionsniveauet ikke mindst i forhold til monitorering af EU's løfter om et stigende niveau i udviklingsbistand.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

8. Transatlantisk samarbejde på udviklingsområdet

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser den 18.-19. maj 2009) ventes under middagen drøftet det transatlantiske samarbejde på udviklingsområdet med en gæst fra USA.

2. Baggrund

Den nye amerikanske administration er for indeværende i gang med overvejelser om fremtidige prioriteter og struktur for den amerikanske udviklingsbistand og samtidig i færd med at etablere kontakter med partnere på udviklingsområdet.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der er forventning om en middagsdrøftelse med den fungerende chef for USAID om perspektiver for det transatlantiske samarbejde på udviklingsområdet under den nye amerikanske administration. Dagsordenen ligger ikke fast.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Drøftelsen har ikke direkte konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en øget dialog med den nye amerikanske administration om udviklingspolitik og samarbejde. Bush-administrationen øgede den amerikanske udviklingsbistand og der er nu høje forventninger til Obama-administrationens opfølgning herpå også i kraft af Hillary

Clintons lederskab på området. Det er regeringens holdning, at det er vigtigt, at USA bliver en global leder på udviklingsområdet – både politisk og teknisk. Et styrket amerikansk lederskab ønskes blandt andet i.f.t. internationale forpligtelser om øget udviklingsbistand, forpligtelse til alle 2015-Målene, herunder MDG3 og 5 om ligestilling og reproduktiv sundhed og rettigheder, en mere strømlinet og bedre koordineret amerikansk udviklingsbistand både med hensyn til tilpasning til lokale behov og prioriteter og i forhold til koordination med øvrige donorer, og endelig ønskes en mere aktiv amerikansk rolle i det multilaterale samarbejde.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes at være konsensus om et øget transatlantisk samarbejde mellem USA og EU.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt for Folketingets Europaudvalg.

9. Forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler (EPA) mellem EU og AVS-landene – status

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 18.-19. maj 2009 forventes Kommissionen at orientere Rådet om status for forhandlingerne om økonomiske partnerskabsaftaler (EPA) mellem EU og regionale grupper af udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene).

2. Baggrund

Under forhandlingerne mellem regionale sammenslutninger af udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene) og EU er der indtil nu indgået aftaler med i alt 36 AVS-lande. Med aftalerne har disse AVS-lande opnået told- og kvotefri markedsadgang i EU for alle varer – herunder landbrugsvarer - dog med overgangsordninger for ris og sukker. 13 af disse AVS-lande - i Vestindien - har indgået komplette EPA-aftaler, der foruden varehandel omfatter investeringer og handel med tjenesteydelser mv. 42 AVS-lande har indtil videre valgt ikke at indgå en aftale. 31 af disse lande er mindst udviklede. De er fortsat begunstiget af told- og kvotefri adgang til EU's marked under den såkaldte "Alt undtagen våben" del af EU's toldpræferencer, hvor der ikke stilles krav om gensidig toldafvikling.

10 AVS-lande, som ikke har indgået aftaler, og som ikke er mindst udviklede, vil skulle basere sig på EU's almindelige generelle toldpræferencer. Sydafrika fortsætter med den særlige handels- og udviklingsaftale, som landet allerede har med EU. Der vil imidlertid fortsat kunne forhandles om deltagelse i en EPA-aftale, hvis Sydafrika skulle ønske det.

Nogle af de aftaler, der er indgået, er blevet teknisk gennemgået og oversat til de relevante sprog. Det har navnlig taget meget lang tid at oversætte aftalerne og de meget omfattende bilag til alle EU-sprogene. Der er underskrevet komplette aftaler med AVS-lande i Vestindien og meddelelse herom er givet til WTO. Vareaftalerne med Centralafrika (dvs. med Cameroun) og med Elfenbenskysten er blevet underskrevet og notificeret WTO. Der er åbnet for underskrivelse af aftalen med Ghana og der forventes åbnet for underskrivelse af aftalen med SADC-landene (Botswana, Lesotho, Mozambique, Namibia og Swaziland) i maj måned 2009.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) forventes Kommissionen at orientere Rådet om status for forhandlingerne om økonomiske partnerskabsaftaler (EPA) mellem EU og regionale grupperinger af AVS-lande.

Kommissionens har fortsat forhandlingerne med de AVS-lande, der ikke er indgået komplette EPA-aftaler med, der omfatter flere forhandlingsemner end varehandel. Kommissionen har ligeledes forhandlet med AVS-lande, der ikke er indgået aftaler med.

På AVS-EU ministermødet i Bruxelles den 28.-29. maj 2009 er der forudset en drøftelse af EPA-forhandlingerne mellem AVS og EU ministre. Der forudses en orienterende forberedelse af dette møde på mødet i Rådet den 18.-19. maj 2009.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Statusorienteringen har ikke direkte konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen har støttet indgåelsen af aftalerne med 36 AVS-lande, da aftalerne blandt andet sikrer, at der ikke er sket en forringelse af handelsadgangen til EU for AVS-landenes varer med ophøret af WTO-undtagelsen til fordel for AVS-landene den 1. januar 2008. Regeringen støtter desuden bestræbelserne for i de videre forhandlinger at nå frem til resultater, der kan styrke AVS-landenes udvikling. I de videre forhandlinger vil regeringen arbejde for udviklingsvenlige resultater i overensstemmelse med retningslinjerne i folketingsvedtagelserne V 41 af 25. januar 2007 og V 62 af 21. maj 2008 - herunder at eventuelle regler om tjenesteydelser m.m. skal tjene AVS-landenes udviklingsinteresser og egne ønsker. Regeringen har sammen med andre EU-medlemslande presset på for, at EU skulle imødekomme AVS-landenes ønske om en dialog på ministerniveau om EPA-forhandlingerne. Det fastsatte dialogmøde med AVS-landene den 28.-29. maj 2009 finder regeringen derfor tilfredsstillende.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Regeringen har med basis i folketingsvedtagelserne V 41 og V 62 i samarbejde med andre ligesindede EU-medlemslande bidraget til at fremme den udviklingspolitiske profil i forhandlingerne. Flere medlemslande har anmodet Kommissionen om at udvise fornøden fleksibilitet i de videre forhandlinger. Der er blevet opnået enighed mellem EU-

medlemslandene om at foreslå det planlagte dialogmøde med AVS-ministre under AVS-EU ministermødet den 28.-29. maj 2009.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens forventede statusredegørelse har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Forhandlinger med AVS-landene om økonomiske partnerskabsaftaler har løbende været forelagt for Folketingets Europaudvalg, senest på mødet i Folketingets Europaudvalg den 7. november 2008 til orientering og til forhandlingsoplæg den 7. februar 2008.

10. God regeringsførelse i udviklingssamarbejdet og politikdialog

SEK (2009) 0058.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 18.-19. maj 2009 ventes drøftet god regeringsførelse samt politikdialog med partnerlande.

2. Baggrund

EU har det seneste årti taget flere initiativer til at styrke indsatsen inden for god regeringsførelse. I 2003 blev der vedtaget rådskonklusioner om god regeringsførelse. I 2006 præsenterede Kommissionen meddelelsen ”*Governance in the European Consensus – towards a harmonised approach within the European Union*”, som fremhævede god regeringsførelse som en forudsætning for mere effektiv bistand, og som understregede modtagerlandenes ejerskab til udviklingsprocesserne. Meddelelsen betonedede vigtigheden af koordineret politisk dialog med samarbejdslandene og styrket koordination i samarbejdet om god regeringsførelse. Samtidig oprettedes en særlig ramme på 2,7 mia. euro under den Europæiske Udviklingsfond (EUF) for perioden 2008-2013 til fremme af demokratiske reformer og god regeringsførelse i lande i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene). Rammen er i tillæg til partnerlandenes nationale tildelinger under den 10. EUF. Partnerlandene skal, baseret på en god regeringsførelse analyse foretaget af Kommissionen, fremlægge en handlingsplan for reformtiltag. Handlingsplanen udgør sammen med Kommissionens landestrategier grundlaget for bistandssamarbejdet med de enkelte partnerlande under EUF'en. Meddelelsen blev støttet i rådskonklusioner ved rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16.-17. oktober 2006.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Kommissionens arbejdsrapport, *Supporting democratic governance through the governance initiative: A review and the way forward*, indeholder en foreløbig evaluering af governance instrumentet. Det fastslås, at der er blevet gennemført analyser og konsultationsprocesser samt fordelt midler i mere end 70 lande. Samlet er bevillingerne til god regeringsførelse steget inden for den 10. EUF. Samtidig viser evalueringen, at der er behov for mere robusthed i analysearbejdet og bedre anvendelse af landenes/de regionale organisationers egne analyser samt bedre inddragelse og konsultation i partnerlandene, med civilsamfundet og med medlemsstaterne. Endvidere er der spørgsmålet om at undgå, at instrumentet udgør en ny konditionalitet for bistanden frem for et redskab til brug for styrket politikdialog (under art. 8 i Cotonouaftalen) med landene.

På rådsmødet kan ventes drøftet Kommissionens arbejdsrapport og status på anvendelse af governance instrumentet. Derudover er der forventning om en drøftelse om politikdialog med udviklingslandene på baggrund af et oplæg fra den nederlandske minister.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Orienteringen har ikke direkte konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en styrket god regeringsførelse indsats og tiltag, der fremmer demokrati og menneskerettigheder i partnerlandene, og som tager udgangspunkt i landenes egne planer og processer. Regeringen lægger vægt på i EU's samarbejde om god regeringsførelse at sikre nationalt ejerskab, bistandseffektivitet og ligestilling. Regeringen betoner, at instrumentet ikke må føre til øget konditionalitet eller skabe parallelle koordinationsprocesser ift. eksisterende samarbejder på landeniveau. Endelig er der behov for forbedrede landespecifikke analyser samt tættere konsultation og inddragelse af partnerlande og relevante samarbejdspartnere på landeniveau.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes at være generel opbakning til Kommissionens arbejdsrapport samt en videreudvikling af instrumentet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt for Folketingets Europaudvalg.

11. (Evt.) Klimaforandringer

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser den 18.-19. maj 2009) forventes Sverige under eventuelt på dagsordenen for mødet blandt udviklingsministre at redegøre for resultaterne i den endelige rapport fra den svenske regerings "Kommissionen for Klimaforandring og Udvikling". Rapporten er ikke modtaget.

2. Baggrund

Den svenske regering har nedsat en "Kommissionen for Klimaforandring og Udvikling" med udviklingsminister Gunilla Carlssoon som formand. Kommissionens endelige rapport forventes at foreligge i foråret 2009.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Ifølge de foreliggende oplysninger forventes Sverige under eventuelt på dagsordenen for mødet blandt udviklingsministre at redegøre for resultaterne i den endelige rapport fra den svenske regerings klimakommission. Rapporten er ikke modtaget.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Rapporten er ikke modtaget.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Rapporten er ikke modtaget.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt for Folketingets Europaudvalg.

12. EU-strategi om støtte for katastrofeforebyggelse i udviklingslandene

KOM (2009) 0084 endelig/2.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 18.-19. maj 2009 forventes Kommissionen at orientere Rådet om processen for udarbejdelsen af en strategi om støtte af katastrofeforebyggelse i udviklingslandene. I strategien er der fokus på integrationen af katastrofeforebyggelse i EU's udviklingsbistand og sammenhængen mellem klimatilpasning og katastrofeforebyggelse. Strategien bygger på FN's Hyogo-handlingsplanen for 2005-2015 vedrørende opbygning af nationers og samfunds modstandskraft over for katastrofer.

2. Baggrund

EU er verdens største bistandsdonor, men mangler strategiske rammer for forvaltningen af sin katastrofeforebyggelsesstøtte til udviklingslandene. Både den europæiske udviklingskonsensus fra 2005 og den europæiske konsensus fra 2007 om humanitær bistand forpligter EU til at yde støtte til katastrofeforebyggelsespolitik og til indsats over for katastrofer. I Rådets konklusioner fra 2008 om en forstærket EU beredskabskapacitet over for katastrofer blev Kommissionen opfordret til at fremlægge et forslag til en EU strategi for katastrofeforebyggelse i udviklingslande. Europa-Parlamentet har også flere gange slået til lyd for at styrke katastrofeforebyggelsespolitikken og øge de finansielle midler hertil. De fleste af EU's medlemsstater, herunder Danmark og Kommissionen støtter en regelmæssig katastrofeforebyggelsesindsats i alle udviklingslande. Den nuværende EU-indsats er ikke tilstrækkelig strategisk, da den hovedsagelig tager sigte på enkelte projekter eller programmer og ofte er ukoordineret og utilstrækkelig.

Strategien bygger på og afspejler resultatet af en etårig åben proces, som har været ført med centrale civilsamfundsorganisationer, FN, udviklingslande, internationale finansieringsinstitutioner, EU-medlemsstater og den private sektor.

Effektiv katastrofeforebyggelse kan reducere tab af liv og ejendom. Undersøgelser viser, at fordelene ved forebyggede eller begrænsede katastrofekonsekvenser svarer til en gevinst på mere end 4 kroner for hver krone, der investeres i katastrofeforebyggelse.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Det overordnede mål er at bidrage til bæredygtig udvikling og bekæmpelse af fattigdom ved at begrænse konsekvenserne af katastrofer for de fattige og de mest sårbare lande og

befolkningsgrupper ved hjælp af forbedret katastrofeforebyggelse. For at nå dette overordnede mål vil EU støtte virkeliggørelsen af følgende strategiske mål:

- effektiv integrering af hensyn til katastrofeforebyggelse i udviklingslandenes udviklingspolitik og planlægning,
- mere effektiv begrænsning af katastroferisici i udviklingslande og deres lokalsamfund gennem målrettet indsats vedrørende katastrofeforebyggelse, -afhjælpning og –beredskab,
- mere effektiv integrering af hensyn til katastrofeforebyggelse i EU's udviklingspolitik, humanitære bistand og programmering og indsats over for kriser, hvor der er tale om krisehjælp og genopbygning.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Strategien har ikke direkte konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark som er førende, sammen med UK, Sverige og Norge inden for støtte af katastrofeforebyggelse i udviklingslandene har støttet og deltaget i processen omkring udviklingen af strategien. Danmark var den første EU medlemsstat som udviklede retningslinjer for indarbejdelse af katastrofeberedelse i sektorprogrammerne i programsamarbejdslandene.

I den kommende danske strategi for humanitær støtte for 2010-2015 er der blandt andet øget fokus på katastrofeforebyggelse. De foreslåede indsatsområder og politikker i EU's strategi er i fin tråd med de danske holdninger på dette område.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der har i processen været fuld opbakning fra andre lande, ligesom FN's Sekretariat for Katastrofeforebyggelse (UNISDR) har støttet og bidraget til strategiprocesen.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere være forelagt Folketingets Europaudvalg.

13. Adgang til bæredygtige energikilder på lokalt niveau

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Det tjekkiske formandskab har udarbejdet udkast til rådskonklusioner om adgang til bæredygtige energikilder på lokalt niveau på baggrund af et arbejdspapir udarbejdet af Kommissionen. Udkastet til rådskonklusioner forventes vedtaget uden yderligere drøftelser.

2. Baggrund

Det tjekkiske EU-formandskab har valgt temaet 'adgang til bæredygtig energi' som et prioritetsområde i første halvår 2009.

Dagsordens-punktet kan ses i forlængelse af EU's Energi-initiativ, der blev lanceret under Verdenstopmødet i Johannesburg 2002 af det danske EU-formandskab, rådskonklusionerne om energi og udvikling af april 2006 (dok. 8358/06) og Afrika-EU Energipartnerskabet, der blev lanceret under Lissabon-topmødet 2007 mellem EU og Afrika.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet forventes at understrege EU's vilje til at støtte forbedret adgang til bæredygtig energi på lokalt plan i udviklingslandene og støtte til Kommissionens initiativer i denne sammenhæng. Rådet forventes i denne forbindelse bl.a. at fremhæve anvendelsen af decentrale og vedvarende energikilder, mere effektiv energianvendelse, samarbejde med lokale aktører, herunder lokale myndigheder og den private sektor, stimulerende rammebetingelser, bedre donor-koordination og udvidet adgang til finansiering, herunder fra den private sektor og bedre udnyttelse af Clean Development Mechanism.

Rådet forventes at udtrykke en positiv holdning overfor programmering af den 10. europæiske udviklingsfond (EUF), Kommissionens planer om en genopfyldning af ACP-EU Energifaciliteten og om en øget finansiering af EU-Afrika Infrastruktur-trustfonden. Medlemslandene forventes endvidere inviteret til at bidrage økonomisk til faciliteten og trustfonden, samt til yderligere EU-instrumenter som Global Energy Efficiency and Renewable Energy Fund (GEEREF) og Global Climate Change Alliance (GCCA).

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen vurderes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, men vil have positive konsekvenser for miljøet. I det omfang Danmark vælger at støtte ACP-EU Energifaciliteten, EU-Afrika Infrastruktur-trustfonden, GEEREF og GCCA, holdes udgifterne indenfor den eksisterende bistandsramme.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark er positiv overfor formandskabets bestræbelser for at sikre bedre adgang til bæredygtig energi på lokalt plan. De underbygger det overordnede formål om energi og udvikling, der er del af EU's fælles udviklingspolitik og fortsætter den linje, der blev lagt med lanceringen af EU's Energi-initiativ i 2002.

Formandskabets bestræbelser understøtter indirekte Afrika-kommissionens energi-initiativ, der fokuserer på den private sektors (især små og mellemstore virksomheder) rolle i decentral energiforsyning og effektiv energianvendelse.

Regeringen lægger i forlængelse heraf vægt på at fremhæve den private sektors rolle samt behovet for bedre rammebetingelser og finansieringsmuligheder. EU bør derfor klart markere, at den private sektor, herunder små- og mellemstore virksomheder, skal spille en afgørende rolle i udbredelsen af bæredygtig energi, f.eks. som partner i projekter, der støttes af Energifaciliteten og Infrastruktur fonden.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der er bred enighed om vigtigheden af at sikre bedre adgang til energi på lokalt plan i udviklingslandene.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.